

Publié par  
la Maison de la culture  
yiddish - Bibliothèque  
Medem avec le concours  
de la Délégation Générale  
à la Langue Française  
et la Forward Association

# דער יידישער טעם-טעם

אַ פעריאָדיש בלעטל פֿאַר ייִדיש-לערנערס

אַ פּובליקאַציע  
פֿון דעם פּאַריזער  
ייִדיש-צענטער –  
מעדעם-ביבליאָטעק

סיוון תשס"ה/יוני 2005

יאָר 10, נומער 5 (50)

## לחיים!<sup>1</sup>

## צען יאָר ייִדישער טעם-טעם<sup>2</sup>



דערווייל<sup>12</sup>, ווי  
באַלד<sup>13</sup> אָט  
דער נומער איז

אַ גאָר ספעציעלער,  
קאַפּויער<sup>14</sup> פֿון אַלע אַנדערע  
נודיען<sup>16</sup> אונדז יעדן פֿרילינג מיט דיעטעס און דין ווערן : לאָמיר  
אַפגעבן דעם נומער 50, אונדזער יובל-נומער<sup>17</sup>, דער טעמע,, עסן און  
טרינקען<sup>18</sup>, און מאַכן אַ שימחה!<sup>18</sup> לחיים!

דער ייִדישער טעם-טעם איז שוין צען יאָר אַלט ! אין 1995 האָט אַ  
גרופע סטודענטן פֿון דער פּאַריזער מעדעם-ביבליאָטעק געטראַכט, אַז  
ס'וואָלט געווען גוט צו האָבן אַ בלעטל<sup>3</sup> מיט גרינגע, אַקטועלע  
טעקסטן וואָס קענען אינטערעסירן ייִדיש-לערנערס פֿון פֿאַרשיידענע  
ניוואַען. גערופֿן האָבן מיר עס דער ייִדישער טעם-טעם, אַ  
ווערטערשפּיל צווישן אַ טאַמטאַם (וואָס איז אַ סאָרט אינפֿאַרמאַציע-  
מיטל) און אַ טעם<sup>4</sup> (ווייל דאָס בלעטל האָט געדאַרפֿט האָבן אַ ייִדישן  
טעם). צי דער עקספּערטימענט איז געלונגען<sup>5</sup> דאַרפֿט איר אַליין  
אַפּשאַצן<sup>6</sup> ! איר מעגט אונדז זאָגן אייער מיינונג<sup>7</sup> : קריטיק, זידל-  
ווערטער<sup>8</sup> אָדער אַפּילו<sup>9</sup> קאַמפּלימענטן... איר קענט אויך אַרטיקלן  
אַן אייגענעם אַרטיקל, אַ רעצענזיע<sup>10</sup>, אַ מעשה<sup>11</sup>, אַ ליד, אַ בילד, וואָס  
איר ווילט. און אויב איר זינט אין פּאַריז און עס גלוסט אייך, קענט  
איר, פֿאַר וואָס נישט, מיטאַרבעטן אין דער רעדאַקציע.

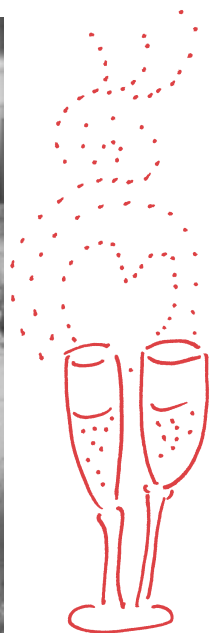
1. Lekhaim (toast) à la vie !/(toast) to life! 2. tamtam 3. journal/  
newspaper 4. tam saveur/taste 5. a réussi/succeeded 6. juger/judge  
7. avis/opinion 8. injures/insults 9. afile même/even 10. critique  
(de film, de livre, etc.)/review 11. mayse histoire/story 12. en at-  
tendant/meanwhile 13. puisque/since 14. à l'envers/differently  
15. revues/periodicals 16. ennuiet/bore 17. yoyv1-... numéro de  
jubilée/jubilee issue 18. simkhe fête/party.

## לאָמיר קאַכן !

איינע פֿון די פּאָפּולערסטע אַקטיוויטעטן פֿונעם פּאַריזער ייִדיש-  
צענטער זיינען די קאַכוואַרשטאַטן<sup>1</sup>. מע שטופּט זיך יעדעס מאָל צו  
קריגן אַ פּלאַץ – ס'איז דאָ אַרט בלויז פֿאַר 20 מענטשן ! אַלע ווילן  
זיך אויסלערנען די טיפֿע סודות<sup>2</sup> פֿון טשאַלנט<sup>3</sup>, קרעפלעך<sup>4</sup> און האַניק-  
לעקעך<sup>5</sup>.  
איין מאָל אַ חודש<sup>6</sup> קען מען קומען אין צענטער זיך אויסלערנען קאַכן  
ייִדישע מאַכלים<sup>7</sup>. מע קען זיך פֿרעגן ווי קומט אַ קאַכוואַרשטאַט אין  
אַן אינסטיטוציע וואָס איז מער געוויינט<sup>8</sup> צו פֿאַרנעמען זיך מיט  
קולטורעלע אַקטיוויטעטן. „דער וואַרשטאַט איז ניט בלויז אַ קורס פֿון  
קאַכן – ענטפֿערט רעזשיון, איינע פֿון די אַנפֿירערניס<sup>9</sup> פֿונעם  
וואַרשטאַט – מיר פּרוּוון איבערצוגעבן דעם טעם<sup>10</sup> פֿון דער  
היימישער ייִדישער קיך, מיט אירע סודות און איר ווערטער-אוצר<sup>11</sup>.“

[סוף זייט 8]

אַליק מעסער מיט זײַן פּײַש © D.R.



1. ateliers de cuisine/cooking workshops 2. soydes secrets, *sing*. sod 3. tsholent, plat sabbatique/a Sabbath dish 4. sorte de raviolis/  
dumplings 5. sorte de pain d'épices/honeycake 6. khoymes mois/month 7. maykholim plats/dishes, *sing*. maykhl 8. habitué/  
accustomed to 9. animatrices/leaders 10. tam goût/taste 11. ...-oytser vocabulaire/vocabulary

לידער וועגן עסן זיינען גאר א פארשפרייטער זשאנער. מע זינגט וועגן פראסטן<sup>1</sup>, טאגטעגלעכן עסן, ווי בולבעס (מאנטיק בולבעס, דינסטיק בולבעס...) אדער ווארניטשקעס<sup>2</sup> (ווי נעמט מען א לאקשנברעט<sup>3</sup> אויף צו קאטשען<sup>4</sup> די ווארניטשקעס?) און וועגן פיינשמעקעריי<sup>5</sup> (קארטאפלאפ-זופ מיט שוואמען<sup>6</sup> פון מרדכי<sup>7</sup> געברייטיג). מען ווייס גאנץ גוט אז רייכע און ארעמע-לייט עסן ניט די זעלבע שפייזן (ווי אין „לאמיר אלע זינגען א זמרל“<sup>8</sup>, זעט אונטן). דאס איז אבער אויף דער וועלט<sup>9</sup>. אויף יער וועלט<sup>10</sup> וועט זיין גאר אנדערש. אין גן-עדן<sup>11</sup>, ווי באוויסט, וועלן די צדיקים<sup>12</sup> זיצן אויף גאלדענע שטולן און עסן און טרינקען פון אלדאס גוטס. א מדרש<sup>13</sup> דערציילט אז ווען גאט האט באשאפן די וועלט האט ער אויך באשאפן די מאכלים<sup>14</sup> וואס מיר וועלן עסן ווען משיח<sup>15</sup> וועט קומען: א גרויסן קאס (דעם שור-הבר<sup>16</sup>), א גרויסן פיש (דעם לויתן<sup>17</sup>) און א פיינעם וויין (דעם יין-המשומר<sup>18</sup>) וואס ער האט באהאלטן אין די הימלישע קעלערן. דאס ליד „א סעודהניו“<sup>19</sup> באשרייבט די גאנצע שימחה<sup>20</sup> מיט אלע פישטשעווקעס<sup>21</sup>.

## א סעודהניו

זאג זשע מיר רביניו<sup>37</sup>  
וואס וועט זיין אז משיח וועט קומען?  
אז משיח וועט קומען  
וועלן מיר מאכן א סעודהניו.

וואס זשע וועט מען עסן אויף דער סעודהניו?  
דעם שור-הבר מיטן לויתן וועלן מיר עסן  
אויף דער סעודהניו.

וואס וועט מען טרינקען אויף דער סעודהניו?  
יין-המשומר וועלן מיר טרינקען...  
אויף דער סעודהניו.

ווער וועט אונדז תורה<sup>38</sup> זאגן אויף דער סעודהניו?  
משה רבנו<sup>39</sup> תורה זאגן...  
אויף דער סעודהניו.

ווער וועט אונדז חכמה<sup>40</sup> זאגן אויף דער סעודהניו?  
שלמה המלך<sup>41</sup> חכמה זאגן...  
אויף דער סעודהניו.

ווער וועט אונדז טאנצן אויף דער סעודהניו?  
מרים הנביאה<sup>42</sup> וועט אונדז טאנצן...  
אויף דער סעודהניו.

ווער וועט אונדז שפילן אויף דער סעודהניו?  
דוד המלך<sup>43</sup> וועט אונדז שפילן...  
אויף דער סעודהניו.

מרים הנביאה וועט אונדז טאנצן  
דוד המלך וועט אונדז שפילן  
שלמה המלך חכמה זאגן  
משה רבנו תורה זאגן  
יין-המשומר וועלן מיר טרינקען  
שור-הבר און לויתן וועלן מיר עסן  
אויף דער סעודהניו.

# לאמיר עסן!



## לאמיר אלע זינגען א זמרל



רעפריין:

לאמיר אלע זינגען, לאמיר אלע זינגען  
א זמרל, א זמרל:  
לחם<sup>22</sup> איז ברויט, בשר ודגים<sup>23</sup>  
וכל מטעמים<sup>24</sup>.

– זאג זשע מיר, טאטעניו, וואס איז לחם?  
– ביי די גרויסע נגידיים<sup>25</sup> איז לחם א פרישינקע בולקעלע<sup>26</sup>,  
אבער ביי אונדז קבצנים<sup>27</sup>, אוי דלפנים<sup>28</sup>,  
איז לחם א דארע סקארינקע<sup>29</sup>, נעבעך<sup>30</sup>.

– זאג זשע מיר, טאטעניו, וואס איז בשר?  
– ביי די גרויסע נגידיים איז בשר א געבראטענע קאטשקעלע<sup>31</sup>,  
אבער ביי אונדז קבצנים, אוי דלפנים,  
איז בשר א דארע קישקעלע<sup>32</sup>, נעבעך.

– זאג זשע מיר, טאטעניו, וואס איז דגים<sup>33</sup>?  
– ביי די גרויסע נגידיים איז דגים א העכטעלע<sup>34</sup>,  
אבער ביי אונדז קבצנים, אוי דלפנים,  
איז דגים אן אויסגעווייקטער הערינג<sup>35</sup>, נעבעך.

– זאג זשע מיר, טאטעניו, וואס איז מטעמים?  
– ביי די גרויסע נגידיים איז מטעמים קאמפאט,  
אבער ביי אונדז קבצנים, אוי דלפנים,  
איז מטעמים געהאקטע צרות<sup>36</sup>, נעבעך.



1. simple 2. sorte de raviolis/dumplings 3. planche à découper les nouilles/noodle board 4. étendre/roll out 5. cuisine raffinée/fine cooking 6. champignons/mushrooms 7. mordkhe 8. ze'merl petite mélodie/little melody 9. ce bas monde/this world 10. le monde à venir/the world to come 11. gan-eydn paradis/paradise 12. tsadikim les justes/the righteous 13. medresh légende du Midrash/legend from the Midrash 14. maykholim plats/dishes 15. meshiekh le Messie/the Messiah 16. shorabor gigantesque bœuf légendaire/the great ox 17. levyosn Léviathan, gigantesque poisson légendaire/Leviathan, the great fish 18. yain-hameshumer vin légendaire gardé au paradis à l'intention des justes/wine put aside to be drunk by the righteous 19. su'denyu dim de/of סעודה sude festin/festive meal 20. simkhe fête/celebration 21. détails 22. lekhem pain/bread 23. boser vedogim viande et poisson/meat and fish 24. vekhol matamim et tous les mets raffinés/and all good things to eat 25. negidim les riches/the rich, sing. נגיד nogid 26. petit pain tout frais/little fresh roll 27. kaptsonim les pauvres/the poor, sing. קבצן kaptsn 28. dal fonim les pauvres/the poor, sing. דלפן dal fn 29. croûte/crust 30. pauvres de nous!/poor things! 31. canard rôti/roast duckling 32. saucisse/dried up sausage 33. dogim poisson/fish 34. brochet/pike 35. hareng ramolli/watery herring 36. ... tsores gros ennuis/terrible troubles 37. re'benyu dim de/of רבי rebe mon maître/master 38. toyre Torah 39. moyshe rabeynu Moïse/Moses 40. khokhme sagesse/wisdom 41. shl oyme hameylekh le roi Salomon/King Solomon 42. miryam hanevie Myriam la prophétesse/Miriam the prophetess 43. dovid hameylekh le roi David/King David.

פון די צאלרייכע טרינקלידער אין יידישן פאלקלאך האבן מיר אויסגעקליבן צוויי זייער פארשיידענע. „ס'איז ניטאָ קיין נעכטן“ איז אַ נאַסטאַלגיש פּאַלקסליד, מיט אַ מאָטיוו וואָס מע געפֿינט אין אַ סך שפּראַכן. „די משקה“, אַנגעשריבן פֿון דעם משפּיל<sup>2</sup> מיכל גאַרדאַן (1823-1890), זעט אויס ווי אַ געוויינטלעך טרינקליד, אַ מין „ביאַגראַפֿיע פֿון אַ שיכור“<sup>3</sup>. נאָר אין דער אמתן<sup>4</sup> איז עס אַ קריטיק פֿון די חסידים<sup>5</sup>, וואָס מע האָט זיי פֿאַרגעוואָרפֿן אַז זיי האָבן צו פֿיל ליב „דעם ביטערן טראַפֿן“.

## די משקה

ווערטער : מיכל גאַרדאַן

בשעת<sup>7</sup> דער שדכן<sup>8</sup> איז געקומען צו מיין זיידן, דעם טאָטן מיט דער מאַמען אַ שידוך<sup>9</sup> ריידן, האָט מען גערעדט און גערעדט און ס'איז געוואָרן נישט, ביז וואַנען די משקה האָט זיך אַרײַנגעמישט. צוליב דער משקה איז דער שידוך געשלאַסן, דער טאָטע איז געוואָרן דער מאַמעס חתן<sup>10</sup>.

מ'האָט טאַקע באַלד די חתונה<sup>11</sup> געמאַכט און געטרונקען משקה אַ גאַנצע נאַכט, מיט גרויסע גלעזער האָבן געטרונקען אַלע לפֿבֿוד<sup>12</sup> דעם חתן און לפֿבֿוד דער פֿלה<sup>13</sup>. דורך משקה האָט דער טאָטע די מאַמע גענומען, דורך משקה בין איך אויף דער וועלט געקומען.

איך געדענק נאָך ביי מיין ברית<sup>14</sup>, איז דאָס גלעזל משקה נישט אַראָפֿ פֿון טיש ; דער עולם<sup>15</sup> האָט געשרייען : מזל־טובֿ<sup>16</sup> ! דאָס קינד זאָל וואַקסן און זיין אַ רבֿ<sup>17</sup>. אַט דעריבער טרינק איך אַ רובֿ־כּוס<sup>18</sup>, דעריבער טרינק איך אָן אַ מאָס.

איך געדענק אויף מיניע תּנאים<sup>19</sup>, האָבן אַלע געטרונקען ווי די גוים ; און מען האָט טעפּ געבראַכן<sup>20</sup>, און די משקה איז פֿון טיש נישט אַראָפּגעקראַכן. און איך האָב נישט געקוקט, וואָס איך בין אַ חתן, און אַלע ווילע אַרײַנגעגאַסן.

מיין ביסעלע יאָרן, ווען איך וועל אויסלעבן, וויל איך מען זאָל מיר אין קבֿר<sup>21</sup> מיטגעבן : אַ פֿעסעלע משקה נאָענט ביי דער וואַנט, אַ גרויסע גלאָז אין דער רעכטער האַנט ; צו תּחית־המתים<sup>22</sup> בין איך ווידער דאָ... און טרינק באַלד משקה אין דער ערשטער שעה<sup>23</sup>.

# צאָמיר טרינקען!

## ס'איז ניטאָ קיין נעכטן

ס'איז ניטאָ קיין נעכטן,  
ס'נאָך ניטאָ דער מאַרגן,  
ס'איז נאָך דאָ אַ ביסעלע היינט,  
שטערט אים ניט מיט זאָרגן.

כאַפט אַרײַן אַ שנעפּסל<sup>24</sup>,  
פּל־זמן<sup>25</sup> איר זענט ביים לעבן,  
אם־ירצה־השם<sup>26</sup> אויף יענער וועלט  
וועט מען אייך נישט געבן.

## שפּריכווערטער וועגן עסן

- אַ פֿרעמדער ביסן<sup>1</sup> שמעקט זיס.
- אַ קראַנקן פֿרעגט מען, אַ געזונטן גיט מען<sup>2</sup>.
- אַז אַן אַרעמאַן עסט אַ הון איז אַדער ער קראַנק אַדער די הון.
- אַז אויף דעם האַרצן איז ביטער העלפֿט ניט אין מויל קיין צוקער.
- איידער<sup>3</sup> צו שטאַרבן פֿון הונגער איז שוין בעסער צו עסן געבראַטנס<sup>4</sup>.
- קרעפלעך<sup>5</sup> אין חלום<sup>6</sup> איז נישט קיין קרעפלעך נאָר אַ חלום.
- צרות<sup>7</sup> מיט זופּ איז גרינגער צו פֿאַרטראַגן ווי צרות אָן זופּ.
- ווען הונגערט אַ נגיד<sup>8</sup> ? ווען דער דאַקטער הייסט אים<sup>9</sup>.

1. bouchée/bite (to eat) 2. façon détournée d'accepter une offre de nourriture/roundabout way of accepting an offer of food 3. plutôt que/rather than 4. du rôti/roast 5. raviolis/dumplings 6. kholém rêve/dream 7. tsores soucis/troubles 8. nogid un riche/rich man 9. le lui dit/tells him to.

1. mashke alcool/liquor 2. maskil adepte de la Haskala (Les Lumières juives)/follower of the Haskala (Jewish Enlightenment) 3. shiker ivrogne/drun kard 4. ... e'mes en réalité/in fact 5. khsidim Hassidim 6. alcool/liquor 7. besha's lorsque/when 8. shadkhn marieur/matchmaker 9. shidekh alliance/match 10. khosn fiancé, jeune marié/bridegroom 11. kha'sene mariage/wedding 12. lekoved en l'honneur de/in honor of 13. kal e fiancée, jeune mariée/bride 14. bris circoncision/circumcision 15. oylem assistance/audience 16. mazl tov félicitations/congratulations 17. rov rabbin/rabbi 18. rov-kos hum. grand verre/hum. large glass 19. tnoim fête de fiançailles/engagement party 20. cassé des pots (acte traditionnel à la signature des fiançailles)/broke dishes (traditional custom to signify an engagement) 21. keyver tombe/grave 22. tkhies-hameysim résurrection des morts/resurrection of the dead 23. sho heure/hour 24. dim. de/of שנאַפּס ; ... אַז אַרײַנגעבן אַ טראַפֿן אַ טראַפֿן אַ טראַפֿן ; ... 25. kolzma'n tant que/as long as 26. mirtsheshem si Dieu le veut/God willing.



# כתרילעווקער רעסטאָראַנען

פֿון שלום-עליכם<sup>2</sup>

(אַ פֿראַגמענט)

וואָס קען בעסער פֿאַסן צו דער טעמע „עסן“ ווי אַ געשמאַק שטיקל שלום-עליכם? מיר דרוקן דאָ אָפּ אַ פֿראַגמענט פֿון זײַן באַרימטער מעשה<sup>3</sup> פֿתּרילעווקער רעסטאָראַנען פֿון דער זאַמלונג אַלט־נײַ פֿתּרילעווקע.

– עפעס עסן? – מאַכט ער צו מיר. – הערסט! היינט וואָס זשע שווינגט איר? רחל<sup>22</sup>! רחל!  
און עס באַווייזט זיך אַ שוואַרצחנעוודיק<sup>23</sup> ווייבל מיט שוואַרצע לאַכנדיקע אייגעלעך, מיט פֿאַרקאַטשעטע אַרבל<sup>24</sup> און מיט מעל<sup>25</sup> אויף די הענט, אויפֿן פֿאַרטעך<sup>26</sup> און אויפֿן פֿנים.  
– וואָס איז שוין ווייטער? [...]  
– זײַ<sup>27</sup> ווילן עפעס עסן – מאַכט צו איר דער אַלטער און הערט נישט אויף צו פֿאַטשן דעם מאַטראַץ.  
– עפעס עסן? רופֿט זיך אָן דאָס ווייבל מיט אַ מאַדנע<sup>28</sup> מין<sup>29</sup> געזאַנג [...]. – וואָס ווילט איר עסן?  
– וואָס האָט איר? – זאָג איר צו איר מיטן זעלבן ניגון<sup>30</sup> וואָס זי.  
– וואָס ווילט איר? – זאָגט זי נאָך אַ מאַל מיטן אייגענעם<sup>31</sup> ניגון.  
– וואָס איר וויל? – זאָג איר – הם... פֿיש איז דאָ בײַ אײַך געפֿילטע?  
– נאָכן מאַרק פֿיש? – זאָגט זי – אַ שײַנע מעשה!  
– נו, לאַז זײַן באַרשטש, – זאָג איר – אַז נישט קײן פֿיש.  
– וווּ האָט איר געזען – זאָגט זי – נאָך האַלבן טאַג באַרשטש? אַ באַרשטש דאַרף זיך קאַכן – דאָס ווייסט איר, צי נײַן?  
– אַלצדינג – זאָג איר – באַדאַרף זיך קאַכן.  
– אַבי איר ווייסט, – זאָגט זי – איז גוט!  
– נו, – זאָג איר – איז קײן ראָסלפֿלייש<sup>32</sup> אויך נישטאַ?  
– פֿון וואַנעט – זאָגט זי – האָט זיך גענומען אַ ראָסלפֿלייש? ס'איז געווען אַ ראָסלפֿלייש, האָט מען אים אויפֿגעגעסן.  
– נו, – זאָג איר – לאַז זײַן אַ יויד<sup>33</sup>!  
– מיט וואָס – זאָגט זי – ווילט איר, זאָל זײַן די יויד? מיט מאַנעגרייפֿעלעך<sup>34</sup>, מיט אַ מצהלע<sup>35</sup>, צי מיט מאַנדלען<sup>36</sup>? (אַ פֿתּח<sup>37</sup> פֿאַרבייט זיך בײַ איר אָפֿט אויף אַ קמץ<sup>38</sup>).



„כשר“! בכאַן<sup>5</sup> עסט מען פֿריש און וואָלוול<sup>6</sup>! שׂרה אינדיק<sup>7</sup>.  
איבערגעליינעט אַזאַ מין אויפֿשריפֿט, קלעטער איר אַרויף אויף גליטשיקע<sup>8</sup> טרעפּ, אויפֿן צווייטן שטאַק פֿון אַ רויטן נאַקעטן מויער<sup>9</sup>, און כּאַטש<sup>10</sup> די ריחית<sup>11</sup>, וואָס לאַזן זיך הערן<sup>12</sup> אויף די טרעפּ, זײַנען עפעס נישט אזוי אַנגענעם פֿאַר דער נאַז, נאָר אַ הונגעריקער מאַגן קלייבט נישט איבער<sup>13</sup>.  
– וווּ איז דאָ ערגעץ שׂרה אינדיק? – טו איר אַ פֿרעג בײַ אַן אַלטן יוידן מיט אַ געל פֿנים<sup>14</sup>, וואָס יצט אויף דער ערד און פֿאַריכט אַן אַלטן מאַטראַץ<sup>15</sup>.  
– ווייט! מאַכט צו מיר דער אַלטער און טוט אַ פֿאַטש דעם מאַטראַץ, און עס גײט פֿון אים אַ גרין רויכל.  
– אַוועקגעפֿאַרן? – פֿרעג איר אים.  
– אַוועקגעפֿאַרן! מאַכט צו מיר דער אַלטער און שאַקלט מיטן קאַפּ. – אַוועקגעפֿאַרן אויף אייביק! ...  
– געשטאַרבן? ברוך דיין אמת<sup>16</sup>! – זאָג איר און וויל מיך אַרויסכאַפֿן צוריק.  
– יאָ. – מאַכט ער – געשטאַרבן. ערבֿ פּסח<sup>17</sup> ווערט זעקס יאָר, אַז זי איז געשטאַרבן. גלייבט מיר, איר האָב זי נאָך נישט פֿאַרגעסן אויף קײן מינוט אַפֿילו<sup>18</sup>! ווי קאַן מען דען אַזעלכעס פֿאַרגעסן? איר קאַכן, איר באַקן, איר באַגײן זיך<sup>19</sup> מיט דער וועלט [...].  
נאָר איר פֿאַרשטיי נישט – איר באַדאַרף אײַך דערצײלן? איר האָט דאָך זי מסתמא<sup>20</sup> געקענט?  
– פֿון וואַנען – זאָג איר – האָב איר זי געזאָלט קענען, אַז איר בין דאָס ערשטע מאַל אויף מײַן לעבן אין פֿתּרילעווקע?  
– הערסט! היינט<sup>21</sup> וואָס זשע – זאָגט ער – פֿרעגט איר זיך נאָך אויף שׂרה?  
– איר פֿרעג גאָר נישט אויף שׂרה. – זאָג איר – איר פֿרעג, צי דאָ איז דער רעסטאָראַן „שׂרה אינדיק“, וואָס סע שטייט אויפֿגעשריבן אויף דער וואַנט? איר וויל עפעס עסן.

1. kasri'levker de Kasrilevke, bourgade inventée par Sholem-Aleykhem/from Kasrilevke, fictional town in Sholem Aleykhem's stories  
2. sholem-aleykhem (1859-1916) 3. mayse histoire/story 4. kosher cacher/kosher 5. beka'n en ce lieu/in this place 6. bon marché/cheap 7. sore... nom de femme (humoristique "Sarah la Dinde")/woman's name (humorous, "Sarah Turkey") 8. glissants/slippery 9. maison en brique/brick house 10. bien que/although 11. reykhes odeurs/smells 12. qu'on sent/that one can smell 13. ne fait pas le difficile/is not fussy 14. ponem visage/face 15. matelas/mattress 16. borekh dayen emes béni soit Celui qui rend la vraie justice (prononcé en apprenant un décès)/blessed be the True Judge (said on hearing of someone's death) 17. erev peysekhl la veille de la Pâque juive/Passover eve 18. afil e même/even 19. son comportement/her behavior 20. mistome sans doute/certainly 21. alors/so 22. rokhl Rachel 23. shvartskhe'ynevdiik une jolie brune/a pretty brunette 24. manches retroussées/rolled-up sleeves 25. farine/flour 26. tablier/apron 27. forme de politesse le monsieur/form of polite address the gentleman 28. étrange/strange 29. sorte/sort 30. nign mélopée/melody 31. זעלבן 32. pot-au-feu/potroast 33. bouillon/broth 34. semoule de blé/farina 35. pain azyme en morceaux/bits of matzo 36. petites pâtes séchées/sort of small noodles 37. pasekh le son "a"/the sound "a" 38. komets le son "o"/the sound "o"

– ווי אזוי ווילט איר ? – זאגט זי – מיט אַ ציבלקע ?  
 – מיט אַ ציבלקע.  
 – און מיט עסיק<sup>50</sup> אוי-עך ?  
 – מיט עסיק אויך.  
 – און מיט בוימל<sup>51</sup> אוי-עך ?  
 – מיט בוימל אויך.  
 זי טוט ווידער אַ טרייסל דעם פֿאַרטעך, קאַטשעט אָפּ די אַרבל, לאָזט זיך גיין נאָך אַ הערינג און קערט זיך אום צוריק [...].  
 – אוי, אַ דונער איז מיר<sup>52</sup> ! איך האָב גאָר פֿאַרגעסן אַז אין שטוב איז נישטאָ נישט קיין בולקע<sup>53</sup> און נישט קיין ברויט ! וואָס פֿאַר אַ געבעקס האָט איר ליב ? ייִדישן קוילעטש<sup>54</sup>, צי פֿראַנזאָליעס<sup>55</sup>, צי גאָר קאָרנברויט<sup>56</sup> ?  
 – וואָס איר וועט דערזען פֿריער – זאָג איך – אַט דאָס זאָלט איר קויפֿן ! איך בעט זייער, איר זאָלט מיך מער נישט פֿרעגן וואָס איך האָב ליב ! איך האָב אַלצדינג ליב ! [...]

– לאָז זיין – זאָג איך – מיט וואָס איר ווילט, אַבי אַ יויך !  
 – אויף ווען – זאָגט זי – ווילט איר, זאָל זיין די יויך ?  
 – וואָס הייסט – זאָג איך – אויף ווען ? אויף באַלד !  
 – וואָס הייסט – זאָגט זי – אויף באַלד ? איר ווילט דאָך מסתמא אַ יויך זאָל זיין פֿון עוף<sup>39</sup> ? וואָסער טעם<sup>40</sup> האָט אַ יויך אָן עוף ? און אָן עוף באַדאַרף מען ערשט כאַפֿן, שיקן צום שוחט<sup>41</sup>, אָפּפֿליקן<sup>42</sup>, מאַכן, זאַלצן, אָפּגיסן<sup>43</sup>, אויסווייקן<sup>44</sup> און צושטעלן<sup>45</sup>. עס קאָן אַרויסקומען הלוואַ<sup>46</sup> אויף דער נאַכט.  
 – גיט זשע מיר אזוי – זאָג איך – וואָס נישט איז<sup>47</sup> : אַ שטיקל פֿלייש, אַ ביסל זופּ, אַ פּרעזשעניצע<sup>48</sup> פֿון עטלעכע אייער, אָדער עפעס געזאַלצנס, טאַמער האָט איר ? ...  
 – אַ מאַדנער ייד ! – רופֿט זי זיך אָן צום אַלטן – אַלצדינג גלוסט זיך אים<sup>49</sup> ... אַ הערינג, אויב איר ווילט, קאָן איך אייך מאַכן.  
 – לאָז זיין אַ הערינג – זאָג איך – אַבי גיכער.

39. of volaille/chicken 40. tam goût/taste 41. shoykhet abatteur/rituel/ritual slaughterer 42. plumer/pluck 43. rincer/rince 44. faire tremper/soak 45. mettre à cuire/cook 46. hal'eva'y plaie à Dieu/God willing 47. n'importe quoi/whatever there is 48. omelette/omelet 49. il a envie/he craves 50. vinaigre/vinegar 51. huile/oil 52. oh ! la catastrophe !/oh! woe is me! 53. petit pain/roll 54. brioche/white bread 55. sorte de pain/kind of bread 56. pain de seigle/rye bread.

5



רעזשין נעבעל מיט איר  
 האַניק־לעקער © D.R.

**רעצעפט**

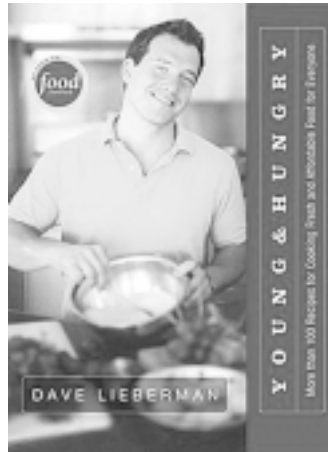
**האַניק־לעקער<sup>1</sup>**

- 225 גראַם מעל<sup>2</sup>
- 165 גראַם צוקער
- 1 קאָווע־לעפֿל געמישטע געווירצן<sup>3</sup> (נעגעלעך<sup>4</sup>, מושקאַט<sup>5</sup>, צימערינג<sup>6</sup>, אינגבער<sup>7</sup>)
- 250 גראַם האַניק
- 100 מיליליטער (אַ האַלבע גלאָז) בוימל<sup>8</sup>
- צוויי אייער
- אַ טיילעפֿל הייוון<sup>9</sup> אויסגעמישט אין אַ קליין טעפעלע שטאַרקע קאָווע
- אַ פֿאַר ניס (אויב איר ווילט)

אַנהייצן דעם אויוון אויף 170 גראַד. צוזאַמענמישן<sup>10</sup> די מעל מיטן צוקער און די געווירצן און צוגעבן האַניק, בוימל און אייער. מישן דאָס אַלץ ביז דער טייג ווערט גלאַטיק<sup>11</sup>. אַרײַנגיסן די הייוון וואָס מען האָט אויסגעמישט אין דער שטאַרקער קאָווע, און (אויב מע וויל) אַרײַנטאָן אַ פֿאַר ניס. אַרײַנגיסן דעם געמיש אין אַ לעקעך־טאַפֿ<sup>12</sup> אויסגעשמירט מיט פוטער. באַקן איין שעה<sup>13</sup> מיט אַ פֿערטל אויף 170 גראַד. אָפּוואַרטן (אויב איר קענט !)  
 צוויי טעג : אזוי ווערט עס נאָך בעסער !

1. pain d'épices/honeycake 2. farine/flour 3. épices/spices 4. clous de girofle/cloves 5. muscade/nutmeg 6. cannelle/cinnamon 7. gingembre/ginger 8. huile/oil 9. levure/yeast 10. mélanger/mix 11. lisse/smooth 12. moule à cake/cake pan 13. sho heure/hour.

## בחור' פֿון אַ כשרער' היים ווערט אַ קאָכשטערן<sup>3</sup> אויף טעלעוויזיע



ניו־יאָרק – מיט בלויז צוויי יאָר צוריק האָט דייוו ליבערמאַן, אַ סטודענט פֿון פּאָליטישער וויסנשאַפט אין „יעל־אוניווערסיטעט“, געחלומט<sup>4</sup> פֿון אַ קאַריערע אין דיפּלאָמאַטיע. אין אַפּריל 2003 האָט זיך דאָס אָבער אַלץ געביטן, נאָך דעם ווי די „ניו־יאָרק טיימס“ האָט אָפּגעדרוקט אַן אַרטיקל וועגן ליבערמאַנס אַרטיקער<sup>5</sup> טעלעוויזיע־פּראָגראַם, Campus Cuisine. אין דער קאָכסעריע וויזט ליבערמאַן זינע מיטסטודענטן ווי צוצוגרייטן סאָפיסטיצירטע מאָלצייטן, פֿון זייער ביליקע אינגרעדיענטן ווי, למשל<sup>6</sup>, „לאַקס<sup>7</sup>, איינגעטונקענ<sup>8</sup> אין קאַרטאָפֿל־טישיפקעלעך<sup>9</sup>“. אין איין טאַג האָבן אים טעלעפֿאָנירט דריי פֿאַרלעגער<sup>10</sup>, צוויי טעלעוויזיע־סטאַנציעס און דער באַרימטער טעלעוויזיע־מאָדעראַטאָר דייוויד לעטערמאַן. „כ־האַב נישט געוויסט וואָס קומט פֿאַר“, האָט ליבערמאַן געזאָגט. „מע האָט מיר געהייסן תּיכּף<sup>11</sup> זיך פֿאַרבינדן מיט אַן אַגענט.“

היינט וווינט ליבערמאַן אין מאַנהעטן, און די פֿאַרגאַנגענע וואָך איז ליבערמאַנס ערשט קאַכבוך, „יונג און דונגעריק“, אַרויסגעלאָזט געוואָרן. גלייכצייטיק איז ער אויפֿגעטראַטן<sup>12</sup> מיט אַ נייער טעלעוויזיע־פּראָגראַם, אויף דעם באַקאַנטן קאַנאַל Food Network. צו 25 יאָר איז ער דער ייִנגסטער קאַכמיסטער אין דער געשיכטע פֿונעם קאַנאַל. אויפֿגעוואַקסן איז ליבערמאַן אין אַ כשרער היים אין פֿילאַדעלפֿיע, וווּ מע האָט אים גאַנץ פֿרי אָנגעשטעקט<sup>13</sup> מיט אַ ליבשאַפֿט צו קאַכעריי. איידער ער איז אַוועק אין קאַלעדזש, האָט ער פֿאַרבאַכט אַ יאָר אין

6

אייראָפע און ווייטער זיך געלערנט קאַכן ביי עקספּערטן אין איטאַליע, דייטשלאַנד, שפּאַניע און פֿראַנקרייך.

אין יעל, האָבן זינע שימחות<sup>14</sup> באַקומען אַ לעגענדאַרן שם<sup>15</sup> צוליב די געשמאַקע מאַכלים<sup>16</sup>, וואָס ער האָט אַליין צוגעגרייט, און צוליב זײַן פֿעיקייט<sup>17</sup> צו מאַכן שידוכים<sup>18</sup>, צווישן איין גאַנג<sup>19</sup> און אַ צווייטן. באַלד ווי ער האָט אָנגעהויבן זײַן אַרטיקע טעלעוויזיע־פּראָגראַם, איז זי געוואָרן אַזוי פּאָפּולער ביי די סטודענטן, אַז די ווידעאָ־טאַשאַמעס<sup>20</sup> פֿון דער פּראָגראַם האָט מען איבערגעגעבן פֿון האַנט צו האַנט.

ליבערמאַן ווייסט אָבער, אַז טעלעוויזיע־שטערנס קענען זיך גיך אויסלעשן, און דערפֿאַר האָט ער לעצטנס אָנגענומען אַ מער סטאַבילע שטעלע – מיט דער לופֿטליניע „סאַנג“. וואָס טוט ער ? ער העלפֿט צוגרייטן גורמע־סענדוויטשן פֿאַר די עקזעקוטיוון, וואָס פֿליען אין „ביזנעסקלאַס“.

1. bokher jeune homme/young man 2. ko'sherer cacher/kosher 3. star de la cuisine/cooking star 4. gekhloemt rêvé/dreamed 5. local 6. l'emoshl par exemple/for example 7. saumon/salmon 8. ici pané/dipped 9. chips 10. éditeurs/publishers 11. teykef tout de suite/immediately 12. s'est produit/appeared 13. contaminé/infected 14. simkhes fêtes/parties 15. shem réputation 16. maykholim plats/dishes 17. aptitude/ability 18. ... shidukhim proposer des alliances/do some matchmaking 19. plat/course 20. cassettes.

### שפּריכווערטער וועגן טרינקען

- אַז צוויי זאַגן שיכּור<sup>1</sup> זאָל דער דריטער גיין שלאָפֿן.
- אַ גוטן וועט דער שענק<sup>2</sup> ניט קאַליע מאַכן<sup>3</sup>, אַ שלעכטן וועט דער בית־המדרש<sup>4</sup> ניט פֿאַרריכטן<sup>5</sup>.
- דער שענקער<sup>6</sup> האָט ליב דעם שיכּור אָבער די טאַכטער וועט ער אים ניט געבן.
- ייִן־שרף<sup>7</sup> איז זײַן קרובֿ<sup>8</sup>.
- אַז איך נעם אַ טרונק בראַנפֿן<sup>9</sup> ווער איך אַן אַנדער מענטש – און דער אַנדערער וויל אויך אַ טרונק בראַנפֿן.
- אַדם יסודו מעפֿר וסופּו לעפֿר<sup>10</sup> – בינו־לבינו<sup>11</sup> איז גוט אַ טרונק בראַנפֿן.

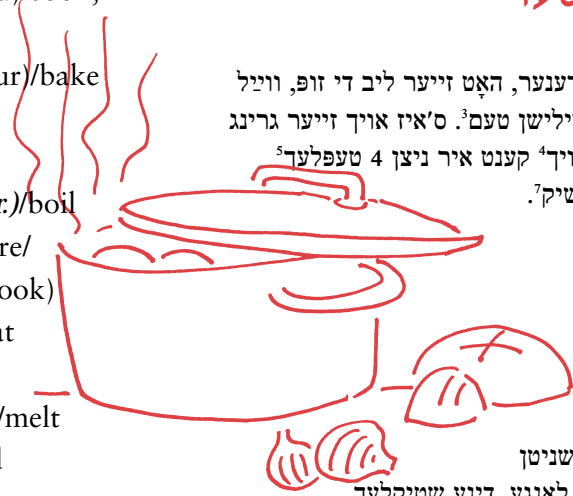
1. shiker ivre/drunck 2. bistrot/tavern 3. corrompre/corrupt 4. besmedresh synagogue 5. améliorer/reform 6. bistrotier/innkeeper 7. yain-soref alcool/liquor 8. korev parent/relative 9. vodka 10. odem yesoydoy meofer vesoyfoy leofer tu es poussière et tu retourneras à la poussière/dust thou art, to dust returneth 11. beyne lebeyne entre-temps/in between.

# קארטאָפּל-זופ מיט קרויט

פון שרה-רחל<sup>2</sup> שעכטער

# קאָכן-גלאָסאַר

|                    |                                 |
|--------------------|---------------------------------|
| קאָכן              | cuire (à l'eau)/cook, boil      |
| באַקן              | cuire (au four)/bake            |
| בראָטן             | rôtir/roast                     |
| פרעגלען            | frîre/fry                       |
| זידן               | bouillir ( <i>intr.</i> )/boil  |
| צושטעלן            | mettre à cuire/put up (to cook) |
| אַנוואַרעמען       | chauffer/heat                   |
| פאַרברענען         | brûler/burn                     |
| שמעלצן             | faire fondre/melt               |
| קנעטן              | pétrir/knead                    |
| אויסוואַלגערן      | étaler/roll out                 |
| דאָס קאָכבוך       | livre de cuisine/cookbook       |
| דער רעצעפט         | recette/recipe                  |
| דער קאָך, די קעכין | cuisinier(-nière)/cook          |



מיין מאָן, לייבל, אַ פויליש געבוירענער, האָט זייער ליב די זופ, ווייל ער זאָגט, אַז ס'האָט אַ היימישן פוילישן טעם<sup>3</sup>. ס'איז אויך זייער גרינג די זופ צו מאַכן. אַנשטאָט הינדל-יויד<sup>4</sup> קענט איר ניצן 4 טעפלעך<sup>5</sup> וואַסער, באַטעמט<sup>6</sup> מיט יויד-פראַשיק<sup>7</sup>.

- 2 לעפל איילבערט-בוימל<sup>8</sup>
- 1 ציבעלע<sup>9</sup>, צעשניטן
- 4 ציינדלעך<sup>10</sup> קנאַבל<sup>11</sup>, צעהאַקט
- 1/2 לעפעלע רויטער פֿעפֿער
- 3 גרויסע קארטאָפּל, צעשניטן
- 1 1/2 שטענגלעך סעלעריע<sup>12</sup>, צעשניטן
- 1 1/2 טעפל קרויט, צעשניטן אין לאַנגע, דינע שטיקלעך
- 4 טעפלעך הינדל-יויד
- 1 לעפעלע זאַלץ
- שוואַרצער פֿעפֿער, לויט איינער געשמאַק

הייצט אַן דעם בוימל אין אַ זופטאַפּ איבער אַ קליינעם פֿייער. פּרעגלעט<sup>13</sup> די ציבעלע און דעם קנאַבל ביז זיי ווערן דורכזיכטיק<sup>14</sup>. גיט אַריין דעם רויטן פֿעפֿער און מישט איין מינוט. טוט אַריין די צעשניטענע קארטאָפּל, סעלעריע, קרויט און הינדל-יויד. קאָכט 20 מינוט ביז די קארטאָפּל ווערן ווייך. ניצנדיק אַ געלעכערטן לעפֿל<sup>15</sup>, גיט אַריין בערך<sup>16</sup> אַ העלפֿט פֿון די גרינסן<sup>17</sup> אין אַן עלעקטרישן פּראָצעסירער<sup>18</sup> (אָדער צעקוועטשט זיי מיט אַ גאַפּל<sup>19</sup>), און גיסט צוריק אַריין אין דער זופ. באַזאַלצט און באַפֿעפֿערט די זופ און וואַרעמט זי ווידער אָן. עסט די זופ מיט פֿריש ברויט און אַ סאַלאַט. און טאַמער<sup>20</sup> ווילט איר זיך פֿילן ווי אין אַ שיינעם רעסטאָראַן – טרינקט צו אַ גלעזל מערלאַ-וויין<sup>21</sup>!

- 1. chou/cabbage 2. sore-rokhl 3. tam goût/taste 4. bouillon de poulet/chicken soup 5. tasses/cups 6. bata'mt assaisonnés/seasoned 7. bouillon cube/bouillon powder 8. huile d'olive/olive oil 9. oignon/onion 10. gousses/cloves 11. ail/garlic 12. branches de céleri/celery stalks 13. faites frîre/fry 14. translucides/transparent 15. écumoire/slotted spoon 16. beerekh à peu près/about 17. légumes/vegetables 18. mixeur/processor 19. fourchette/fork 20. si/ if 21. merlot.

# געפֿעס, געשיר

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| 7 [keyle - keylim] די פלי (ם) | réipient/receptacle                            |
| דאָס דעקל, דאָס שטערצל        | couvercle/lid                                  |
| דער טאָפּ                     | pot, marmite/pot, pan                          |
| די פֿאַן                      | poêle à frîre ; casserole/saucepan; frying pan |
| דער טשייניק                   | bouilloire/kettle                              |
| דאָס וואַלגעהאַלץ             | rouleau à pâtisserie/rolling pin               |
| די שיסל                       | bol/bowl                                       |
| די/דאָס ברעט                  | planche/board                                  |
| דער אויוון                    | four/oven                                      |
| די פֿייערקע                   | plaque de cuisine/burner                       |

# איך וויל אַבאַנירן דעם פֿאַרווערטס

אַבאַנעמענט-פּרייזן : פֿאַראייניקטע שטאַטן<sup>1</sup> : איין יאָר – 36 דאָלאַר, האַלב יאָר – 21 דאָלאַר  
איבער דער וועלט : ים-פּאַסט<sup>2</sup> : איין יאָר – 40 דאָלאַר, האַלב יאָר – 25 דאָלאַר, לופּטפּאַסט<sup>3</sup> : איין יאָר – 97 דאָלאַר

נאָמען : .....  
קרעדיט-קארטע-נומער : .....  
אדרעס : .....  
אויסגאַנג<sup>4</sup>-דאַטע : .....



פאלעסטינער טאָפּ<sup>24</sup> און זשאַנין ווי מע קאָכט אָן שמאַלץ אין אַמעריקע.  
און ווען מע גיט צו אַ פּאָר ייִדישע ווערטער,  
האַבן די רעצעפטן אָן אמתן<sup>25</sup> ייִדישן טעם!

דרייסיק יאָר. זי איז אַ פּאָר מאָל געקומען זיך אויסלערנען ווי אַזוי צו באַקן אַ שטרודל און המן-טאַשן<sup>22</sup>. דאָס מאָל איז זי דאָ צו ווייזן ווי אַזוי איר באַבע פעשע האָט געמאַכט קרעפלעך.

צו קאָכן געפילטע פֿיש האָט מען גערופֿן אַליקן. אַ מאָן אין אַ ייִדישער קיך, דאָס איז אַ גניעס!, „ביי אונדז אין דער משפּחה – זאָגט אַליק – איז עס אַ טראַדיציע די מענער זאָלן צוגרייטן די געפילטע פֿיש. מען האָט ניט צוגעלאָזט קיין ווייב צו אַזאַ וויכטיקער זאַך. איך האָב זיך אויסגעלערנט פֿון מיין זיידן און מיין טאָטן.“

מיט קאָכן גייט עס ווי מיט רעדן ייִדיש אָדער שפּילן כלי-זמר-מוזיק<sup>23</sup>. מע קאָכט נישט אין פּוילן ווי אין פֿראַנקרייך אָדער אין אַמעריקע... יעדער לאַנד, יעדער שטאָט ברענגט צו איר אייגענעם געשמאַק. אַניק האָט געוויזן ווי מע באַקט מיט אַ

קאָכן איז טיף איינגעגלידערט<sup>12</sup> אין ייִדישער קולטור. אין אַ סך היינטיקע אַסימילירטע משפּחות<sup>13</sup> ווייסט מען גאַר נישט פֿון די ייִדישע יום-טובֿים<sup>14</sup>, אָבער מע געדענקט וואָס די באַבע האָט צוגעגרייט אויף ראַש-השנה<sup>15</sup>, פורים<sup>16</sup> אָדער פּסח<sup>17</sup>. אונדזער „מאָדלען“<sup>18</sup> איז אַ זויערע אווערקע<sup>19</sup> אָבער זי האָט דעם זעלבן טעם, דעם טעם פֿון אונדזערע קינדער-יאָרן.  
מען וואָלט זיך געקענט אויסלערנען קאָכן פֿון אַ בוך – עס זענען פֿאַראַן אַ סך קאָכביכער מיט ייִדישע רעצעפטן. „אָוואַי“<sup>20</sup> – זאָגט רעזשין – אָבער קיין שום<sup>21</sup> בוך וועט דיר נישט ווייזן ווי אַזוי (ווי די מאַמע פֿלעגט זאָגן) *דו שייטסט אַריין אַ ביסל מעל און גיסט אַריין אַ ביסל וואַסער... דו וועסט שוין זען*. „דאָס קען מען נאָר לערנען פֿון אַ ייִדישער באַבע“ – זאָגט קאַרען, אַ יונגע פֿרוי פֿון

12. ancré/deeply rooted 13. mishpokhes familles/families 14. yontoyvim fêtes/holidays 15. roshashone Nouvel An juif/Jewish New Year 16. Pourim/Purim 17. peysekhn Pâque/Passover 18. madeleine (de Proust)/the madeleine of Proust (which recalled his childhood) 19. cornichon au sel/sour pickle 20. avade bien entendu/of course 21. aucun/no 22. homen-... gâteaux de Pourim/Purim pastries 23. klezmer-... musique klezmer/klezmer music 24. moule à gâteau à mettre sur le feu/pan used to bake cake on an oven top 25. e'mesn véritable/real.



## טרינקען-גלאָסאַר



|                                       |   |
|---------------------------------------|---|
| טרינקען אַ גלעזל                      | prendre un verre /have a drink                |
| מאַכן אַ לחיים [lekhaïm]              | prendre un verre /have a drink                |
| מאַכן אַ כּוּסע [koyse]               | boire un coup/have a drink                    |
| שיכּוּרן [shi'kern]                   | boire, se soûler/drink, get drunk             |
| זויפֿן                                | (péjor.) boire, écluser/(cont.) guzzle, swill |
| דער כּוּס (ות) [kos --koyse]          | verre à pied, coupe/goblet, cup               |
| דער בעכער (ס)                         | coupe/wine glass, goblet                      |
| דער וויין                             | vin/wine                                      |
| דער שוּימוּוויין                      | vin mousseux/sparkling wine                   |
| דער שאַמפּאַניער                      | champagne                                     |
| דאָס ביר                              | bière/beer                                    |
| דער בראַנפֿן                          | eau-de-vie, vodka/liquor, vodka               |
| די משקה [mashke]                      | boisson alcoolisée/liquor                     |
| דער ביטערער טראָפּן                   | alcool/liquor                                 |
| דער שנאַפּס                           | alcool, eau-de-vie/liquor, whisky             |
| דער סאַמאַגאַן/סאַמאַגאַן             | gnôle, eau-de-vie "maison"/home brew          |
| די/דער שענק                           | estaminet, bistrot/tavern                     |
| שיכּוּר [shiker]                      | ivre ; ivrogne/drunken; drunkard              |
| שיכּוּר (ווי) לוט [lot], טויט שיכּוּר | ivre mort/dead drunk                          |
| בגילופֿין [begil ufn]                 | éméché/tipsy                                  |
| דאָס שיכּוּרות [shikres]              | ivresse/drunkenness                           |
| דער קאַצן-יאַמער                      | gueule de bois/hangover                       |

**דער ייִדישער טעם-טעם**  
אַ פעריאָדיש בלעטל פֿאַר ייִדיש-לערנערס

דער ייִדישער טעם-טעם איז אַ פּובליקאַציע פֿון דעם פּאַריזער ייִדיש-צענטער – מעדעם-ביבליאָטעק

אין דעם נומער האָבן מיטגעאַרבעט אייוועט, יצחק, מאַרי, נאַטאַליאַ, עווילין, פֿאַנגי, רובּי, רעזשין.

**Der Yidisher Tamtam**  
Maison de la culture yiddish  
Bibliothèque Medem  
18, passage Saint-Pierre Amelot  
75011 Paris  
Tél. : 01 47 00 14 00  
Fax : 01 47 00 14 47  
tamtam@yiddishweb.com  
מע קען אויך לייענען דעם ייִדישן טעם-טעם  
www.yiddishweb.com איפֿן אינטערנעץ